

HAAŠKE KONVENCIJE

KONVENCIJA O ZAKONU, KI VELJA ZA PROMETNE NESREČE z dne 4. maja 1971

Države podpisnice te konvencije so v želji, da sprejmejo skupne določbe v zvezi z zakonom, ki velja za civilno nepogodbeno odgovornost glede prometnih nesreč, odločile skleniti konvencijo in se zedinile o naslednjih določbah:

1. člen

Ta konvencija določa zakon, ki se uporablja za civilno nepogodbeno odgovornost, ki izvira iz prometne nesreče, ne glede na vrsto sodišča, ki je pristojno za odločanje.

Izraz prometna nesreča po tej konvenciji pomeni vsako nesrečo, v kateri je bilo eno ali več motornih ali nemotornih vozil in se je pripetila v prometu na javni cesti na terenu, odprtem za vsakogar, ali na zasebnem terenu toda odprtem za določene osebe, ki ga imajo pravico uporabljati.

2. člen

Ta konvencija se ne uporablja:

- (1) za odgovornost proizvajalcev, prodajalcev in ne tistih, ki popravljajo vozila;
- (2) za odgovornost lastnika ceste ali kogarkoli drugega, ki je dolžan skrbeti za vzdrževanje ceste ali varnost uporabnikov;
- (3) za odgovornost za postopke drugega, izvemši odgovornost lastnika vozila in nalogodajalca;
- (4) za regresne tožbe med odgovornimi osebami;
- (5) za regresne tožbe in subrogacije, ki se nanašajo na zavarovalce;
- (6) za tožbe in regresne tožbe, ki jih vložijo organi socialnega zavarovanja ali drugih podobnih ustanov in javnih garantnih skladov za škodo, ki jo prizadenejo avtomobili, ali za tožbe zoper njih in ne za primere izvetosti iz odgovornosti, ki jih določa zakon, pod katerega spadajo omenjeni organi.

HAAŠKE KONVENCIJE

3. člen

Zakonodaja, ki se uporablja, je zakonodaja države, v kateri se je pripetila nesreča.

4. člen

S pridržkom 5. člena, 3. člen ne velja v naslednjih primerih:

- (a) če je bilo v nesreči eno samo vozilo in je to registrirano v kakšni drugi državi, ne pa v tisti, v kateri se je pripetila nesreča, domača zakonodaja države registracije velja za odgovornost:

· nasproti vozniku, imetniku, lastniku ali vsaki drugi osebi, ki ima kakšno pravico do vozila, ne glede na njihovo običajno prebivališče,

· nasproti žrtvi, ki je bila potnik, če je njeno običajno prebivališče v kakšni drugi državi, ne pa v tisti, kjer se je pripetila nesreča,

· nasproti žrtvi, ki je bila na mestu nesreče izven vozila, če je imela svoje običajno prebivališče v državi registracije vozila.

Če je bilo več žrtev, se zakon, ki se uporablja, določi posebej za vsako od njih;

- (b) kadar je bilo v prometni nesreči več vozil, veljajo določbe, navedene pod a) samo, če so vsa vozila registrirana v isti državi;
- (c) če so osebe, ki so bile izven enega ali več vozil na mestu nesreče, udeleženci v prometni nesreči, se določbe, navedene pod a) in b), uporabljajo samo, če so imele omenjene osebe svoje običajno prebivališče v državi registracije. Ta določba velja tudi, če so te osebe žrtve prometne nesreče.

5. člen

Zakonodaja, ki se uporablja po 3. in 4. členu za odgovornost nasproti potniku, ureja tudi odgovornost za poškodbo blaga, ki je bilo v vozilu in pripada potniku ali mu je bilo zaupano.

Zakonodaja, ki se uporablja po 3. in 4. členu za odgovornost nasproti lastniku vozila, ureja odgovornost za škodo, prizadejano premoženju, ki se prevaža z vozilom, razen tistemu, ki je omenjeno v prejšnjem odstavku.

HAASKE KONVENCIJE

Za odgovornost za škodo, prizadejano premoženju, ki je izven enega ali več vozil, se uporablja zakonodaja države, v kateri se je pripetila prometna nesreča. Za odgovornost za škodo na osebnih stvareh žrtve, ki je bila izven enega ali več vozil, pa velja domača zakonodaja države registracije, kadar se uporablja za odgovornost nasproti žrtvi po 4. členu.

6. člen

Za vozila, ki niso registrirana ali so registrirana v več državah, nadomešča domača zakonodaja države, v kateri vozila praviloma vozijo, zakonodajo države registracije. Enako se zgodi, kadar niti lastnik, niti imetnik, niti voznik vozila ob nesreči niso imeli svojega običajnega bivališča v državi registracije.

7. člen

Ne glede na zakonodajo, ki se uporabi, je treba pri določanju odgovornosti upoštevati prometna in varnostna pravila, ki veljajo na kraju in ob času nesreče.

8. člen

Zakonodaja, ki se uporablja, posebej določa:

- (1) pogoje in obseg odgovornosti;
- (2) razloge za oprostitev ter vsako omejitev in delitev odgovornosti;
- (3) obstoj in naravo poškodbe ali škode, ki se da povrniti;
- (4) vrste in obseg odškodnine;
- (5) prenosnost pravice do odškodnine;
- (6) osebe, ki imajo pravico do povračila škode, ki so jo osebno utrpele;
- (7) odgovornost nalogodajalca za postopke njegovega uslužbenca;
- (8) zastaranje in izgubo pravic, ki temeljita na izteku roka, všteti začetek, prenehanje in ustavitve rokov.

9. člen

Oškodovanci imajo pravico sprožiti postopek neposredno zoper zavarovalca odgovorne osebe, če jim je takšna pravica priznana z zakonom, ki se uporablja po 3., 4. ali 5. členu.

Če zakon države registracije, ki se uporablja po 4. ali 5. členu, ne določa te pravice, se ta kljub temu lahko uveljavi, če jo dopušča domača zakonodaja države, v kateri se je pripetila prometna nesreča.

HAAŠKE KONVENCIJE

Če nobeden omenjenih zakonov ne določa te pravice, se ta lahko uveljavi, če jo priznava zakon, po katerem je bila sklenjena zavarovalna pogodba.

10. člen

Uporaba kateregakoli zakona, ki je obvezen po tej konvenciji, se sme zavrniti le, če očitno nasprotuje javnemu redu.

11. člen

Uporaba 1. do 10. člena te konvencije ni odvisna od nobenega pogoja o vzajemnosti. Konvencija se uporablja tudi takrat, kadar zakonodaja, ki se uporablja, ni zakonodaja ene izmed držav pogodbenic.

12. člen

Vsaka teritorialna enota, ki tvori del države, katera nima enotnega pravnega sistema, se šteje za uporabo 2. do 11. člena za državo, če ima na področju civilne nepogodbene odgovornosti glede prometnih nesreč svoj lasten pravni sistem.

13. člen

Država, ki nima enotnega pravnega sistema, ni dolžna uporabljati te konvencije pri nesrečah na njenem ozemlju, v katerih so bila vozila, ki so jih registrirale samo njene teritorialne enote.

14. člen

Država, ki nima enotnega pravnega sistema, lahko ob podpisu, ratifikaciji ali pristopu izjavi, da se ta konvencija razširi na vse njene pravne sisteme ali samo na enega izmed njih in jo lahko vselej spremeni z novo izjavo.

Te izjave se sporočajo Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske in v njih izrecno navedejo pravni sistemi, za katere se uporablja ta konvencija.

15. člen

Ta konvencija ne posega v konvencije, katerih članice so ali bodo postale države pogodbenice in s katerimi se na posebnih področjih ureja civilna napogodbena odgovornost, ki izvira iz prometne nesreče.

HAAŠKE KONVENCIJE

16. člen

Ta konvencija je odprta za podpis državam, zastopanim na enajstem zasedanju Haaške konference za mednarodno zasebno pravo.

Konvencija bo ratificirana, ratifikacijske listine pa bodo deponirane pri Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske.

17. člen

Ta konvencija začne veljati šestdeseti dan po deponiranju tretje ratifikacijske listine, ki jo predvideva drugi odstavek 16. člena.

Za vsako državo podpisnico, ki konvencijo ratificira pozneje, začne konvencija veljati šestdeseti dan po deponiranju njene ratifikacijske listine.

18. člen

Vsaka država, ki ni bila zastopana na enajstem zasedanju Haaške konference za mednarodno zasebno pravo, je pa članica te konference, ali Organizacije združenih narodov ali kakšne njene specializirane ustanove, ali članica Statuta mednarodnega sodišča, lahko pristopi k tej konvenciji po njeni uveljavitvi na podlagi prvega odstavka 17. člena.

Listina o pristopu se deponira pri Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske.

Za državo, ki pristopi h konvenciji, začne konvencija veljati šestdeseti dan po deponiranju njene pristopne listine.

Pristop učinkuje samo v odnosih med državo, ki je pristopila, in državami pogodbenicami, ki izjavijo, da se strinjajo s pristopom. Izjava se deponira pri Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske; ministrstvo pošlje po diplomatski poti potrjeno kopijo izjave vsaki državi pogodbenici.

Konvencija začne veljati med državo, ki ji je pristopila, in državo, ki je izjavila, da se strinja z njenim pristopom, šestdeseti dan po deponiranju izjave.

19. člen

Vsaka država lahko ob podpisu, ratifikaciji ali pristopu izjavi, da sega ta konvencija na vsa ozemlja, ki jih predstavlja v mednarodnih odnosih, ali na eno ali več med njimi. Ta izjava začne delovati ob uveljavitvi konvencije za omenjeno državo.

HAAŠKE KONVENCIJE

Po tem se vsaka razširitev te vrste sporoči Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske.

Konvencija začne veljati za ozemlja, na katera se nanaša razširitev, šestdeseti dan po sporočilu, omenjenem v prejšnjem odstavku.

20. člen

Ta konvencija velja pet let, računano od dneva njene uveljavitve v skladu s prvim odstavkom 17. člena, tudi za tiste države, ki jo pozneje ratificirajo ali ji pristopijo.

Konvencija se molče obnovi vsakih pet let, razen če se odpove.

Odpoved je treba sporočiti Ministrstvu za zunanje zadeve Nizozemske najmanj šest mesecev pred potekom petletnega roka.

Odpoved se lahko omeji na posamezna ozemlja, za katera se uporablja konvencija.

Odpoved velja samo za državo, ki jo sporoči. Za druge države pogodbenice ostane konvencija v veljavi.

21. člen

Ministrstvo za zunanje zadeve Nizozemske sporoči državam, omenjenim v 16. členu ter državam, ki pristopijo v skladu z določbami 18. člena:

- a) podpise in ratifikacije, omenjene v 16. členu;
- b) datum, ko začne ta konvencija veljati v skladu s prvim odstavkom 17. člena;
- c) pristope, omenjene v 18. členu in datum, ko začnejo veljati;
- d) izjave, omenjene v 14. in 19. členu;
- e) odpovedi, omenjene v tretjem odstavku 20. člena.